

İşlediği bazı günahların ve hataların ardından yeise düşme tehlikesine yaklaşan bir kimseye ne tavsiye edersiniz?

Evvela, İslam dininde, nasıl insanın kendi amellerine güvenip "bu beni kurtarır, bana yeter" demesi manevî bir sapkınlık ise, aynı şekilde "ben artık affedilmem, benden adam olmaz" deyip, bütün bütün ümidini kesmesi de yanlıştır. Bu sebeple mümin ne amellerine güvenecek ne de ümitsizliğe kapılacak; orta yol olan ümit ve korku arasında olacak. Ameline güvenmek ifrattır, ümitsizlik tefrittir.

İnsana her türlü çirkin işleri yaptıran, onu günah bataklığına sürükleyen şeytan; "Artık senden adam olmaz" "Allah bu kadar büyük günahları affetmez" diyerek ona tövbe kapısını kapatmak ister. Bu da şeytan'ın en sinsi ve en tehlikeli bir oyunudur. Ta ki, o mümin istiğfar edip Allah'a sığınmasın. Şeytanı dinleyen insan da; "Artık benim işim bitti. Allah beni affetmez" diyerek, Allah'ın engin rahmetinden ümidini keser ve cehenneme gitmek de istemediğinden bu hal devam ettikçe sonunda ahireti, mizanı, hesabı inkâr etmekle iman dairesinden çıkabilir.

İkinci olarak, insan ne kadar günahkâr olursa olsun; hatta kâfir ve ateist bile olsa, tövbe ve istiğfar ettiği zaman, Allah'ın af ve rahmet kapısı açıktır. Hal böyle iken, neden Allah'ın rahmet ve af kapısından ümidimizi keselim. Üstelik bu bütün İslam âlimlerinin müşterek görüşüdür.

Nitekim bu hususlara işaret eden âyet ve hadîsler de mevcuttur şöyle ki:

"De ki: Ey kendi nefisleri aleyhine haddi aşan kullarım! ALLAH'ın rahmetinden ümit kesmeyin! Çünkü ALLAH bütün günahları bağışlar. Şüphesiz ki O, çok mağfiret edici, çok merhamet edicidir."(Zümer, 39/53)

"Ey mü'minler! Hep birden, bütün günahlarınızdan ALLAH'a tövbe ediniz ki, felaha, kurtuluşa eresiniz."(Nûr, 24/31)

Bu her iki âyet de insanı yeisten, yani ümitsizlik hastalığından men ediyor. İnsan her şeyde aşırıktan kaçınıp sırat-ı müstakim olan vasat dairesinde hareket etmelidir. Rahmete aşırı güvenip amel ve takvayı terk etmek yanlış olduğu gibi, aynı şekilde

---

Allah'ın rahmetinden ümit kesmek de yanlıştır.

Kişinin günahı ne kadar çok ve büyük olursa olsun, Rabbinin sonsuz merhametine sığınmalı, O'ndan medet dilemeli ve asla ümitsizliğe düşmemelidir. Âyette Allah'ın mağfiretinden değil de *"rahmetinden ümidinizi kesmeyin"* buyrulması dikkat çekicidir. Zira rahmetle muamele mağfireti de içini alır. Rabbinin rahmetinin engin, şefkatinin sonsuz olması kulların günah işlemesini değil, günahları ne kadar çok olursa olsun, asla ümitsizliğe kapılmamalarını, **o dehşetli cehennemden kurtulmak için, ibadet ve istiğfar siperine girmelerini ifade eder.**

Allah'ın rahmeti güneş gibidir. Güneş hiç kimseye küsmez, ışığı ile herkesi aydınlatır. Gözünü kapayıp güneşten istifade etmek istemeyen olursa o başka meseledir. Yüce Allah'ın *"Rahmeti her şeyi kuşatmıştır."* (Araf Suresi, 156) Bütün insanların günahları O'nun şefkati yanında denizden bir damla kadardır. Cenâb-ı Hakk'ın af ve mağfireti hesaba gelmez, lütuf ve keremleri dünya ve ahrete sığmaz. Bir kul ne kadar günahkâr olursa olsun, ümitsizliğe kapılmamalı, tövbe ve istiğfar ile dua ve niyaz ile nefis ve şeytan'ın şerrinden Rabbinin sonsuz merhametine sığınmalıdır. Şefkati sonsuz olan Allah, dergâhına yönelen gönülleri, açılan elleri asla boş çevirmez. Çünkü O "Tevvab"dır. Kullarının tövbesini kabul eder, günahlarını bağışlar ve affeder. Allah affedicidir ve affi çok sever. Nitekim bir ayette mealen şöyle buyrulur: *"Ey mü'minler, yürekten tövbe ederek Allah'a dönün ki, Rabbiniz kötülüklerinizi örtsün ve sizi içlerinden ırmaklar akan Cennetlere koysun."* (Tövbe Suresi, 66/8)

Bir hadis-i kudside de şöyle buyrulur:

"Ey Âdemoğlu sen tövbe edip bana dua ettiğin ve benden umduğun sürece işlediğin günaha bakmadan seni bağışlarım, işlediğin günahlar gökteki bulutlara erişse bile benden bağışlanma dilediğinde seni bağışlarım."

Habib-i Edip Efendimiz de (sav.) şöyle buyururlar: *"Tövbe eden Allah'ın sevgilisidir, günahlardan tövbe eden, hiç günah işlememiş gibidir."*

İbn-i Ömer (radiyallahu anhümâ) anlatıyor: "Resûlullah (aleyhissalâtu vesselâm) buyurdular ki:

"Son nefesini vermedikçe, Allah kulun tövbesini kabul eder."(1)

Hz. Enes (ra) anlatıyor: Resûlullah (aleyhissalâtu vesselâm) buyurdular ki:

"İnsanoğlunun her biri hatakârdır. Ancak hatakârların en hayırlısı tövbekâr olanlarıdır."(2)

Üçüncü olarak, Allah insanları günah işlemeye uygun bir fitratta yarattığı için, tövbe kapısını da açık tutmuştur. İnsan nefesine uyup günaha girse bunu tövbe ve istiğfar etmek suretiyle hemen imha etmelidir. Cenâb-ı Hak sonsuz merhametiyle bu fırsatı kullarına bahşetmiştir.

Resul-i Ekrem Efendimiz (asm) şöyle buyuruyor; "*Kim bir kusur etse, hemen ardından sevap işlesin, zira o sevap o kusuru temizler.*"

Nefsimiz ne kadar günah ve kusurda inat ediyorsa, biz de tövbe ve nedamette o kadar ısrar ve sebat içinde olmalıyız. Ola ki bir tövbe ve nedamet bizim kurtuluşumuz olabilir, diye düşünüp öyle hareket etmeliyiz. İnsan yıkanmak suretiyle maddî kirlerinden temizlendiği gibi, tövbe ve istiğfar ile de manevî kirlerinden temizlenir. Habib-i Edip Efendimiz (asm.) şöyle buyurur: "*Bir kişi, bir özür dilediği yani pişman olup tövbe etse bin günahı affedilir.*"

Dördüncü olarak, günahlarımızı ve kusurlarımızın farkında olmak bir eksiklik değil, kemaldır. Çoğu insan kusurlarını ve günahlarını ya görmüyor ya da görmek istemiyor. Halbuki günah ve kusurları görmek affın yarısıdır. İfrata ve ümitsizliğe kapılmamak şartıyla insanın kusur ve günahlarından dolayı korkup endişelenmesi güzeldir.

Üstad Hazretleri bu hususu şu şekilde özetliyor:

"Şeytanın mühim bir desisesi, insana kusurunu itiraf ettirmemektir, tâ ki istiğfar ve istiâze yolunu kapasın. Hem nefs-i insaniyenin enâniyetini tahrik edip, tâ ki nefis kendini avukat gibi müdafaa etsin, adeta taksirattan takdis etsin. Evet, şeytanı dinleyen bir nefis, kusurunu görmek istemez. Görse de, yüz tevil ile tevil ettirir. وَعَيْنُ الرَّضَا عَنْ كُلِّ غَيْبٍ كَلِيلَةٌ sırrıyla, nefesine nazar-ı rıza ile baktığı için, ayıbını görmez. Ayıbını görmediği için itiraf etmez, istiğfar etmez, istiâze etmez, şeytana maskara olur. Hazret-i Yusuf Aleyhisselâm gibi bir peygamber-i âlîşan **أَبْرَأُ نَفْسِي إِنَّ النَّفْسَ وَمَا دَعَا إِلَى الْفِتَنِ إِلَّا مَا رَجِمَ رَبِّي لَا تَمَرُّهُ بِلِسُو** dediği halde, nasıl nefse itimad edilebilir?"

"Nefsini ittiham eden, kusurunu görür. Kusurunu itiraf eden, istiğfar eder. İstiğfar eden, istiâze eder. İstiâze eden, şeytanın şerrinden kurtulur. ³ Kusurunu görmemek, o kusurdan daha büyük bir kusurdur. Ve kusurunu itiraf etmemek, büyük bir noksanlıktır. Ve kusurunu görse, o kusur kusurluktan çıkar. İtiraf etse, affa müstehak olur."(3)

Günahlardan korunmak için;

Evvelâ; Allah'ın emirlerini yapmak ve yasaklarından kaçınmak lazımdır. İbadet, insan için bir mükellefiyettir ve yaratılış gayesidir. Bu ağır yükü taşıyıp kaldıracak olan güç ise sağlam bir imandır. Öyle ise ibadetleri yapabilmek için sağlam ve tahkiki imanı elde etmeye çalışmak lazımdır.

Risale-i Nurlar bu zamanda böyle tahkiki ve sağlam iman dersleri veriyor. Risale-i Nurlar ile çokça meşgul olup sohbetlere devam etmek, inşallah o ibadet yükünü kolayca kaldırabilecek bir iman gücü kazandırır.

İkincisi, günahlar nasıl haram ve tehlikeli ise, ona götüren vesileler ve yollar da aynı derecede tehlikeli ve haramdır. Öyle ise günahlardan kendimizi kurtarmak için günahlara götüren vesilelerden ve ortamlardan uzak durmalıyız.

Üçüncüsü, arkadaş çevremizi ve ortamımızı müttaki insanlardan seçmeli, hayra ve hakka davet eden çevre ve arkadaşlar edinmeliyiz. İnsanların ekserisi çevreye göre şekillenir. Çevreyi kendine çeviren güçlü insanlar az bulunur.

Dördüncüsü, şehvetin en büyük ilaçlarından birisi riyazettir. Yani az yemek, ya da oruç tutmak şeklinde şehveti köreltmektir. Nitekim Peygamber Efendimiz (asm)'in bekârlara; "*Ya evlenin ya da oruç tutun*" diye tavsiye etmiştir.

Beşincisi, nefsin en çok yol bulduğu ortamlardan birisi de atalettir. Yani kişi faydalı ve hayırlı bir meşguliyet içinde değilse, abes işlerle iştigal eder, harama meyleder. Öyle ise nefsimizi boş bırakmadan, sürekli hayırlı bir meşguliyet içinde olmalıyız. Üstad Hazretleri bu hususa şu ifadeleri ile işaret ediyor:

"Zaten sükûn ve sükûnet, atâlet, yeknesaklık, tevakkuf, bir nevi ademdir, zarardır. Hareket ve tebeddül vücuttur, hayırdır. Hayat, harekâtla kemâlâtını bulur, beliyat vasıtasıyla terakki eder. Hayat, cilve-i esmâ ile muhtelif harekâta mazhar olur, tasaffî eder, kuvvet bulur, inkişaf eder, inbisat eder, kendi mukadderâtını yazmasına müteharrik bir kalem olur, vazifesini ifa eder, ücret-i uhreviyeye kesb-i istihkak eder."(4)

"En bedbaht, en muztarip, en sıkıntılı, işsiz adamdır. Zira, atâlet ademin biraderzadesidir. Sa'y, vücudun hayatı ve hayatın yakazasıdır."(5)

Dipnotlar:

-
- (1) bk. *Tirmizî, Da'avât 103, (3531); İbnu Mâce, Zühd 30, (4253).*
  - (2) bk. *Tirmizî, Kıyâmet 50, (2501); İbnu Mâce, Zühd 30, (4251).*
  - (3) bk. [Lem'alar, On Üçüncü Lem'a](#)
  - (4) bk. [Mektubat, On İkinci Mektup](#)
  - (5) bk. [a.g.e., Hakikat Çekirdekleri.](#)